

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4 évre 3 kor
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4 évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Harsányi Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275.
Kéziratok nem adtnak vissza.

A mostoha gyerek.

Debreczen, április 18.

A magyar gyáriparnak számos képviselője foglal helyet at. Házban, kik a nagyipar minden baját ismerik de az alkalmas pillanatban mindmennyiről bölcsen megfélemedkeznek és hallgatnak.

Mennyi vizátság, mennyi baj, mennyi erőszakosság és méltánytalanság hallatszik a közszállítók részéről az állami szállítások ügyének jelenlegi rendezetlensége folytán és a nagy parlamenti közgazdasági viták folyamán nem akadt szó, mely e feketeséget esetelte volna, mely a magyar nagyipar egyetemleges érdekében a mai beteg állapot mielőbbi megváltozását sürgette volna.

A parlamenti szóharc javarészt a körül forgott, hogy a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem nem egymás ellen küzdő közgazdasági tényezők, hanem ezek harmonikus összműködésében rejlik minden állam gazdasági ereje. Az agrár uralommal való harc kötötte le a közgazdász honatyák vitáját és a nagy sietségben messzebb menni vagy közelebb látni nem tudtak. A nagyipar speciális bajairól nem szólt senki, a magyar gyárak érdekeit még a gyáros honatyák sem védték, a közszállítások ügye árván maradt.

Ausztriából egyre veszünk híreket, mily nagyfontosságú intézkedések történnek a közszállítások ügyének rendezése érdekében, mikép szabályozzák a gyárak közötti versenyt, a zártkörű ajánlati tárgyalásokat mint küszöbölük ki, a protekcionának miként veszik elejét stb., nálunk folyni fognak a dolgok az eddigi módon, hisz nem akadt a parlamentben senki, ki kifogásolta volna azokat.

Általános a panasz, hogy gyáraink a társadalom részéről nem részesülnek kellő pártfogásban és hogy ezen mellőzésért a közszállítók utján keresnek kárpótlást. Minő kárpótlást nyujthatnak a közszállítók, melyek a legnyomottabb árak, a legrövidebbre szabott szállítási határidő, a legsúlyosabb szállítási feltételek és a mellett a legádázabb verseny mellett leggyakrabban érzékeny veszteséggel járnak. Hány

esetben nincs egy szállításon annyi haszon, a mennyi egy szállítási akadály esetén a kiróható poenalé? A közszállítók tényleg a leghatalmasabb faktort képezhetnek nagyiparunk egészséges kifejlődésére, de gyárosaink úgy el vannak már keseredve, a szállításokért való lelkesülést már annyi csalódással fizették meg, hogy még várhatók oly idők is, mikor kiirt közmunkákra pályázat sem fog már beérkezni.

A régi magyar törzsgyárak tulajdonosai is a megmondhatóinak, hányadán állanak a közszállítók. Az osztrák ipartelepek betelepítésével a verseny úgy kiélesedett az osztrák és magyar gyárak között, hogy a kevesebb tőkével dolgozó magyar gyárak meghátrálni voltak kénytelenek.

A közszállítók ügyei magukban foglalják a magyar gyárosok sorsát. Szeretünk minden bajt a közös vámterületre hárítani, pedig a baj nem egyedül ebben van, mert hisz az osztrák gyárak már közöttünk vannak, hogy az önálló vámterület sem sokat érthet már nekik.

Több száz millióra rug a közszállítók értéke. Hassunk oda, — hogy ez összeg a magyar ipar fellendülésének legyen biztosítéka, hogy ez óriási munkamennyiségen gyáraink megedzenek és a magyar munkásnépnek megélhetést biztosítsanak. Üldözzük a magyar ipar ezé gére alatt történő visszaéléseket, hogy mint hazai gyártmányt a milliókért ne osztrák árut szállítsanak, növeljük a nagyiparosokban az önbizalmat és ha a munka terén kötelességeinket hiven teljesítendjük, el fogjuk viselhetni azt a bajt, hogy a parlament közönnyel volt ügyünk iránt.

Politikai hírek.

A horvát regalekötvények konverziója.

A horvát regalekötvények konverziójára vonatkozólag budapesti tudósítónk arról értesít bennünket, hogy Lukács László pénzügyminiszter ez ügyben horvát részről tett felszólalásra kijelentette, hogy mindenekelőtt antonóm horvát törvényre van szükség, a mely a konverziót elren-

deli. E törvény alapján azután végre lehetne hajtani a konverziót és Lukács pénzügyminiszter készséggel kilátásba helyezte a konverzió keresztülvitelében való közreműködését.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Vihar

a képviselőházban.

Saját tudósítónktól.

Budapest, ápril. 18.

Óriási, szégyenteljes botrány kavarta fel ma a parlamentet. Jókai körül folyt a botrány, — 8000 korona évi tiszteletdíj miatt.

Csinálta pedig a botrányt az Ugron párt és a néppárt.

Jól jegyezze meg ezt a nemzet és az ország hazafias közönsége.

A szégyenteljes botrányról alábbi tudósításunk bőven beszámol.

Részletes tudósításunk a következő.

Elnök Apponyi Albert gr.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Wlassics Gyula, Cseh Ervin és Plósz Sándor.

Hodossy Imre bemutatja a IV. bírálbizottság határozatát Szentiványi Gyula képviselő ügyében. Kéri Szentiványi végleges igazolását.

Elnök Szentiványi Gyulát végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

Névszerinti szavazások.

Következik a Veress József és társai a Molnár János és társai által beadott határozati javaslatok felett a névszerinti szavazás.

A névszerinti szavazásból kitűnt, hogy Veress javaslatát 147 szóval 61 szavazat ellenében elvetették.

A függetlenségi párt tagjain kívül senki sem szavazta meg a Veress javaslatát.

Molnár János határozati javaslatát 141 szóval 17 szavazat ellenében elvetették.

Ruzsák János határozati javaslatát senki sem fogadja el.

A közoktatásügyi költségvetés

Dologi kiadások.

Szentiványi Árpád kérte a kormányt hogy a felekezetek terheinek csökkentését azok megkérdéseivel törvényben mondják ki, és az 1848: tez. szellemében intézkedések történjenek. Örömmel hallotta a miniszternek nyilatkozatát, melyet többre becsül mint egy olyan határozati javaslatot, melyben az említett pon-

tok bent vannak, de melyet a kormány a magáévá nem tesz.

Jókai tisztelet-díja.

Várady Károly a kormány egy földrajzi munkát tervezett melyből 8 kötet készen van. Ez a mű 102 ezer forintba került és még ma is fizet az állam a volt szerkesztőnek Jókai Mórnak évi 8000 koronát. Ha Jókai Mór olyan ember volna, akinek erre szüksége van, ha nem tudna dolgozni, akkor szívesen hozzájárulna ahhoz, hogy törvényben ezt Jókainak biztossítsák, de ne suttymban. Határozati javaslatot nyújt be, hogy ezen tétel a költségvetésből töröltessék.

Rakovszky István hozzájárul Váradi határozati javaslatához. Nem haboznék megszavazni az ország dicsőségére működő egyén számára a szükséges ellátást az országos nyugdíj alakjában, hogy aggodorát minden anyagi gondtól menten tölthesse el. De aki a hatalmon levőket szolgálta egész életében (Óriási zaj és ellenmondás az ellenzéken) aki azokat dicsőítette egész életén át, azt az ország pénzéből fizetni nem szabad. — Ha önk bökezűek akarnak lenni ott a pártkassza telik belőle bőven! (Óriási zaj az ellenzéken. Ellenmondás a jobboldalon).

Vészi József: Éljen Jókai Mór!
Rakovszky István: Ez tisztán zsidó-kérdés (Óriási zaj és ellenmondás a jobboldalon.)

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter: Megvallom, amikor ezen tételt a költségvetésbe felvettem, nem hittem volna, hogy lesz valaki, aki a nemzetnek ilyen nagy fiát mint amilyen Jókai Mór, megfogja támadni e tétel miatt. (Óriási zaj a néppárton) O olyan férfi, akinek neve akkor is jelen fog lenni, mikor a mi neveinket rég elfeledték már (Szünni nem akaró zaj és lármá az ellenzéken. Élénk és hosszan tartó taps és éljenzés a jobboldalon.) A magyar nemzet e nagy fiának nyomorult 8000 koronát akart életfogytig tiszteletdíjként biztosítani, mintegy jutalomért a hazai irodalom terén szerzett nagy érdemeiért. (Óriási zaj az ellenzéken.) (Felkiáltások a néppárton. Miért csempészte be?)

Ezt a tételt a ház figyelmébe ajánlja, mert egy sírjához közeledő ősz költőről van szó, aki annyi fényt annyi dicsőséget szerzett a magyar hazának. (Szünni nem akaró helyeslés és taps a jobboldalon és a szélsőbal egy részén. Zaj és ellenmondás a néppárton.) Nem akarja bővebben indokolni e tételt. (Élénk helyeslés éljenzés és taps a jobboldalon) mert nem tartja azt méltónak Jókai nagy nevéhez. (Élénk helyeslés és taps a jobboldalon.) Kéri a tételnek elfogadását (Élénk helyeslés) egyszersmind miniszteri székéből felhívja, és kérve-kéri Jókait, hogy felejtse el a méltatlanságot mely rajta esett, és bocsásson meg a magyar nemzetnek! (Szünni nem akaró folytonos éljenzés és taps.)

Vihar Jókai körül.

Vészi József: (Éljen Jókai! (zajos éljenzés jobbról.)

Rakovszky: Ez botrány. A kis önzetlenség! Bankokban van! (óriási zaj jobbról.)

— Éljen Jókai!

Madarász József az előadói emelvényre megy és onnét így szól.

Kifogása van az ellen, hogy nem nyíltan, hanem suttymban szavaznak meg fizetését. Jókainak nyugdíjat kell kérni, de nem látja helyén valónak, hogy a nemzet filléreiből adózzanak annak, a kinek hazám ellen vétkes egyénnek tar-

tok! (Óriási zaj jobbról, taps a néppárt részéről.)

Felkiáltások:

— *Takarodjék az elnöki emelvényről!* — Rendre! Rendre!
— Rendre kell utasítani!
— Le vele onnan!
— Éljen Jókai! Éljen!
— Szégyelje magát Madarász! (folytonos zaj.)

— Halljuk az elnököt! Halljuk!

A zaj percekig tart.

Elnök: Ezt a bántó vádat, a mely irodalmunk egyik büszkesége ellen hangzott el, nem tartja a ház tekintélyéhez illőnek. (Zajos taps jobbról, éljenzés.) **Madarász** szólni akar (óriási zaj).

Vészi: fejezze be diestelen szereplését: (Ugy van! Ugy!)

— Menjen onnan!

— Mit akar ott!

— Szégyelje magát!

Madarász kijelenti, hogy csak politikailag nem tartotta érdemesnek Jókait a nyugdíjra! A nemzet előtt felel szavaiért! (Nagy zaj jobbról.)

Kubik a Jókai jutalmazására vonatkozó részre névszerinti szavazást kér (Éljenzés jobbról.)

— Helyes! Hadd lássuk a diestelenséget!

Beöthy Ákos: Elismeri, hogy Jókai nagy költő; tiszteletet és becsülést szerzett az országban.

— Az egész világon!

— Ott is! Megérdemli a jutalmat, de azt nyíltan tegyék törvény útján, és nem hamis lobogó alatt! Ez nem illik sem Jókaihoz, sem a nemzethez. Kubik javaslatára szavaz.

Wlassics miniszter: leghatározottabban tiltakozom az ellen, hogy nem nyíltan cselekedtem. Benne van a tételben, hogy a hazai irodalom körül szerzett nagy érdemeiért adjuk! (zajos helyeslés, éljenzés!)

Justh Gyula: Egyetlen nagy emberünk van, azt sem becsüljük meg.

Mezőssy Béla úgy van! Ez a legnagyobb szegény.

Éljen Justh! Éljen Mezőssy — jobbról.

Wlassics: Arra kérem Jókait, hogy felejtse el ezt a jelenetet itt (éljenzés, taps.) A baloldali karzatról le kiált valaki! (Nagy csapkodás.) — Mi az? Mi az! — felkiáltások.

Incideus az ujsági-roi karzaton.

Bartha Ödön: T. ház! Kifogást emelek az ellen, hogy mikor én itt mint képviselő helyeslem valakinek a beszédét, akkor az ujsági-roi karzatról valaki reám kiáltson, hogy ez dicsőség ilyen beszédet helyeseltetni. Ez ellen elnöki intézkedést kér.

Apponyi gróf elnök az ülést fel fogja függeszteni, hogy a vétkes ujságíró kiletét kipuhathatassa. Esetleg az egész baloldali karzatot kiűriteti.

Rakovszky István határozottan tiltakozik a házszabályok alapján, hogy az elnök az egész karzatot kiűritesse. Ez nem áll az elnök jogában. Először csak rendre utasítani szabad az ujságíró karzatot.

Apponyi Albert gróf a 252. §-ra hivatkozik, mely a karzat kiűritésére neki jogot ad. Ha kell — élni is fog ezzel a jogával és a legnagyobb szigorral jár el, hogy a ház méltóságát megőrizze.

Zboray Miklós a házszabályok alapján a kiűrités ellen nyilatkozik.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Az ülés felfüggesztése után Appo-

nyi gróf elnök kijelenti, hogy az ujságíró nem akart senkit sem sérteni, csupán a mellette ülő kollegájához beszélt hangosan. Ezután a tétel szavazásra kerülvén 144 jelenvolt képviselő közül 124 mellette 20 pedig ellene szavazott, tehát Jókai tiszteletdíja megszavaztatott.

Az általános házbéradó.

A polgármester a pénzügyminiszternél.

Debreczen, április 18.

Néhány hét előtt nagy konsternációt keltett városszerte *Fauszt* Elek pénzügyigazgató ama leirata, melyben tudatta Debreczen várossal, hogy immár itt is kötelezővé válik az általános házbéradó s egyben értesítette a várost, hogy az összeírás adatok alapján az 1902. január 1-jétől kezdődő hároméves adókiivetési ciklusban az általános házbéradót is kivetni.

Az ügy, a mely körülbelül tégymillió korona új terhet ró a háztulajdonosokra, annak idején élénk vitát keltett pro és kontra s hallottunk olyan véleményeket is, a melyek a pénzügyigazgató tulbuzgóságának tulajdonították az egész adóügyet, — s mi sem természetesebb, hogy — új teherről lévén szó — mindenki tiltakozott ellene. De tiltakozott a polgárok ezen újabb megterhelhetése ellen maga a városi tanács is. Megfelelőbezte a pénzügyigazgató leiratát azzal érvelve, hogy a bérbeadott lakrészek száma Debreczen város területén kevesebb az összes lakrészek számának a felénél s így az általános házbéradó — legalább a mostani hároméves adókiivetési ciklusra Debreczenben még nem lehet kötelező.

A városi tanács felelőbizését e hó 14-én, hétfőn küldötte fel a pénzügyigazgatóság a miniszteriumhoz. E közben *Puky* Gyula főispán, aki minden esetben szíven viseli e város polgárainak érdekeit, személyesen is értekezett *Lukács* László pénzügyminiszterrel ez ügyben, de mivel ebben az ügyben a minisztert hivatalosan informálni nem a főispán dolga, *Puky* Gyula kieszközölte *Lukács* pénzügyminiszternél, hogy ma, pénteken délelőtt kihallgatáson fogadja *Simonffy* Imre polgármestert. A főispán erről nyomban táviratilag értesítette a polgármestert, aki tegnap, esütörtökön délután felutazott a fővárosba a pénzügyminisztert informálni az ügyben.

A kihallgatás ma, pénteken délelőtt megtörtént, de eredményéről a polgármester hazaérkezteig, természetesen nem számolhatunk be. Hogy milyen eredményel fog járni a polgármester információjára, erre nézve ez időtájt pozitívet senki nem mondhat; sőt maga a polgármester sem tudhatja, mert ismerjük *Lukács* pénzügyminisztert olyan körültekintő és óvatosnak, hogy rögtön, a polgármester információja nyomán nem fog határozni az ügyben s legfőleg csak ígéretet tett a

legszigorubb vizsgálatra, az adatok pontos revidálására. A pénzügyminiszter — különös jóindulatból — a mostani hároméves adókivetési ciklusra egyszerűen ad acta is teheti, a mire hasonló esetekben talán preczedensre is akadhatnánk, de ez az eset — értesülésünk szerint — egyelőre kombinációba sem vehető.

Valószínűbbnek tartjuk magunk is, hogy a miniszter, a városi tanács fellebbezése alapján, miniszteri biztost küld le az ügyben Debreczenbe, aki a lakrészeket összeíró vegyes bizottság adatait alapos revizió alá veszi. De ez a körülmény sem jelentené még, hogy az általános házbéradó föltétlenül a háztulajdonosok nyakába szakad, még azon esetben sem, ha a miniszteri biztos az adatokat helyesnek találná. — Puky Gyula személyes közbenjárása mindenestre rendkívül sokat eredményezhet s ez az eredmény csak előnyös lehet a város polgárait nézve.

A legjobbat remélhetjük tehát. Egy általán nines kizárva, hogy az újabb tervtől — legalább a következő három esztendőre — megszabadulnak háztulajdonosaink, de megszabadul tőle leginkább a lakosság szegényebb osztálya, a mely terhet voltaképpen az nyögné, mert a háziurak — akik tudvalevőleg nem éppen kezes bárányok — a magasabb adóval való megterhelhetés különbözetét, csakis a lakókon vasálnák be.

A ravasz földi.

Kifosztott juhkupecz.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, apr. 18.

A debreczeni rendőrség tegnap reggel óta teljes erélyvel nyomoz egy ismeretlen zsebmetszőt, ki ravasz fufanggal ejtett törbe egy juhokkal kereskedő oláh atyafit.

Kiss Simonnak hívják az áldozatot és Oláh-Valkórol hajtotta a juhokat a debreczeni vásárra. Tegnapelőtt künn a vásártéren járkalva egy szegényesen öltözött alak állott elébe és oláh nyelven köszöntötte.

A román-köszöntés örvendetes meglepetés volt az együgyű mócznak és szívesen kötött közelebbi ösmeretséget a jóképű földivel. A szélhámós czélt ért és visszaélve Kiss Simon jóhiszeműségével följánlotta szolgálatát is hajcsári teendőkre.

A tegnapi vásáron összevissza 97 darab juh kelt el s a bevett összeget a kupecz Kiss Simon a mellényzsebébe tette, mint a hol — úgy vélte, teljes biztonságban van. Együtt ebédeltek, a vacsorát is közösen költötték el és rövid beszélgetés után együtt tértek nyugalmra is a juhvásártér gyepágyára. A csillagos ég betakarta, az esti szellő elaltatta a jó pajtasokat. A szürkület ébresztette föl az ismeretlent, a reggeli nap sugar a derék Kiss Simont. Fájdalmas ébredés volt, mert nem csupán azt kellett konstatálnia, hogy egymaga maradt, de azt is: hogy zsebeit az ösmeretlen földi kivágta és hatszáznyolcvan koronával bélelt tárczáját magával vitte.

A károsult ember felsietett a rendőrséghez, mely a panaszt jegyzőkönyvbe véve, megindította a nyomozást, mely azonban eddigelé sikertelen maradt.

Kiss Simon előadása alapján állították össze a megugrott zsebtolvaj személyleírását is, ki az adatok szerint: 166 centiméter magas, erőstermetű barna férfi, borotvált állal, szép fekete bajuszszal. Románul és magyarul beszél.

A vizsgálat mint a késő éjjeli órákban hírül vesszük, minden kétséget kizárólag megállapította, hogy a tettes egy hírhedt nemzetközi zsebmetsző, ki ebbeli minőségében közismert a kontinens minden rendőrsége előtt.

Megállapította a nyomozat azt is, hogy innen vonaton utazott tovább és Püspök-ladányig volt jegye. Letartóztatása iránt Végh Gyula helyettes főkapitány, a bűnügyi osztály vezetője táviratilag intézkedett és megkeresést intézett ez irányban a magyar rendészeti hatóságokhoz.

DEBRECZENI ÉLET.

Tarka krónikák.

(A házasságkövető szellem.) Debreczen társaságában nagyon érdekes történetéről beszélnek. Egy előkelő családnak kedves vendége volt a minap: fiatal bécsi orvos, aki atyafilátogatni járt lenn a kálvinista Rómában. A doktor ur, akinek egyik klinikán fényes állása van, a kitűnő partik közül való s így nem esoda, hogy még szabadsága nyugodt napjait is megkeresítették az ágensek, akik talán petroleum- királynőket is komendáltak az oldalára. Amíg Debreczenben időzött, azalatt is kitaróan üldözték a házassági ajánlatokkal. Am a doktor ur mosolygott, pödörgette a bajuszát, s Szent Pálra gondolt, akinek vélekedése szerint házasodni nem mindig jó dolog. Egy este aztán spiritiszta szeánsz volt a háznál. Az asszonyok tánczoltatták az asztalt, s áhitatos csöndben lesték a szellemek kijelentéseit. Közben megidéztek a fiatal doktor édesapjának szellemét is. A derék szellem németül nyilatkozott.

— Du musst heirathen, (Meg kell házasodnod (tanácsolta a fiának.

A további kérdésekre — bár eleinte makacsodott — érdekesen felelgetett az elköltözött lélek. Figyelmébe ajánlotta fiának egy nagyszobeni rokonukat, aki szegény árva lány ugyan, de maga a szépséges szépség és jószágos jószág.

— Bleib treu zur Helene, (Légy hű Helénhez) ismételtette a szellem konokul.

A doktor ur eleinte nevetett az asszonyok bohóságán, s csak másnap kezdett érdeklődni a szép Helén iránt, akiről igen kedvező felvilágosítást adtak a rokonok. Tegnap azután értesítés jött a debreczeni úri családnak Nagyszobentől. A fiatal orvos adta tudtul, hogy vasárnap lesz az eljegyzése a szép rokonnal, akit az édesatyja szelleme ajánlott.

(Csalogató lakáshirdetés.) A babona még mindig igen hasznos eszköznek bizonyult egyesek céljainak elérésében. Most egy ötletes debreczeni háziur használja fel, hogy a lakása sokáig ne álljon lakatlanul. Háza kapuja alá következő czédulát ragasztatta ki:

Két szoba, kamra, pincze és hozzátartozó mellékhelyiségek jutányos áron kiadók.

Ezen helyiségben öt év alatt három lakó nyert az osztálysorjárdékon.

(A beáruult leányok.) A tegnapi postával a következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő ur! Tudatom, hogy fiatal lányok most azt a divatot hozták be, hogy a boritéknak azon helyére, hová a bélyeg ragasztandó, néhány rövidke mondatot írnak s a bélyegot erre ragasztják. A leányka így aztán minden baj nélkül mutathatja az édes mamának az ártatlan levélkét, sőt azt szeméi előtt pecsételi le s átadja a cselédnek, hogy vigye a postára, mely aztán továbbítja a barátához. A barát nő pedig a bélyegot óvatosan leveszi s olvassa: „Mond bátyádnak, hogy estére azon a szegleten várjon!” — vagy egyéb ehhez hasonló dolgokat, mik perze nagyon is sértenék az — anyai szemeket. Tessék ezt kiírni, hadd okuljanak a mamák.

X. Y.

Leköszöltük a denunziáló levelet, de kijelentjük, hogy mi ilyet nem teszünk ám fel a „leánykák”-ról.

UJDONSÁGOK.

A beteg kereskedelemügyi miniszter.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter állapotában az új folyamán némi javulás állott be. Orvosai: dr. Müller Kálmán és dr. Dirner Lajos reggel nyolcz órakor megvizsgálták állapotát és a következő jelentést adták ki:

„A gyuladás nem terjedt. Az éjszakát nyugtalanul töltötte. Hőmérsék 37,5, érverés 104. Erőbeli állapot és szívműködés elég kielégítő.”

Gróf Apponyi Albert, a képviselőház elnöke ma ismét elsőnek jelent meg a beteg miniszter családjánál. Utána Széll Kálmán kormányelnök és a kormány tagjai tudakozódtak hogyléte felől.

Látogatást tettek még délig a beteg miniszter házában: Wlassics miniszter, Nagy Ferencz államtitkár, Matlekovicz Sándor, Vértessy Kálmán kereskedelmi miniszteri tanácsos, Ujházy Ede, Náday Ferencz és Makai Zsigmond országgyűlési képviselő.

Este 6 órakor az orvosok újra konziliumot tartottak a beteg ágyánál.

A félhivatalos „Budapesti Tudósító” délben a következőket jelenti:

A beteg kereskedelmi miniszter állapota annyiban javult, hogy hőmérséklete alig egy fokkal magasabb a normálisnál. Széll Kálmán miniszterelnök, a ki eddig csak tudakozódott a beteg állapota felől, ma délben meglátogatta a beteget és beszélgetett vele. Beszélgetésének az volt a célja, hogy a beteg minisztert, a kit hivatali munkájának félbeszakítása igen nyugtalanít és a ki láztalan állapotában már arra gondol, hogy az ágyat elhagyja, teljesen megnyugtassa. A miniszterelnök kierőszakolta Horánszky-nak azt az ígéretét, hogy lábadozása közben is mindenben aláveti magát az orvosok intézkedésének.

* Tegnap a kora esteli órákban az egész városbae hire terjedt, hogy Horánszky meghalt. A hír a mely város-

szerte mély megdöbbenést keltett, a kázinóból indult ki s a színházban, kávéházakban és vendéglőkben egymást ostromolták az emberek az újabb hírek után. A szerkesztőségek telefonjai pedig folyton csilingeltek s a kérdezősködők egymásnak adták a kagylót. Midőn e sorokat írjuk, éjfél után két óra, de eddig semmi értesítést nem kaptunk a miniszter haláláról; sőt fönnébbi értesüléseink szerint — Horánszky határozottan jobban van s igen valószínű, hogy beteljesül rajta a közmondás, hogy: „a kinek halála híret költik, hosszú életű lesz.“

Önként a halálba.

Öngyilkosság az édes anya előtt.

A Magos utca 5-ik számú háznak szomorú szenzációja van. Egy huszonkilencz esztendő, fiatal iparos *Kövér Elek* megunva az élet gyötrelmeit, gyógyíthatatlan betegsége miatt halálra szánva — *konyha késsel szúrta magát.*

A zempléni megyei *Gereselyből* került ide a *debreczeni* vaggongyárba, a hol mint kiváló szakértőt és jó czimborát fellebbvalói és munkástársai egyaránt szerették. A boldogan indult pályát megakasztotta a végzet. *Kövér Elek* beteg lett, gyógyíthatatlan, halálos beteg.

Reménytelenül szeretett és tudta, hogy a leány hűtlensége előbb-utóbb sirba viszi. Sorvadt, buskomor lett s a napokban levelet irt az édes anyjának: látogatná meg az ő nagy beteg fiát. Az édes anya csakugyan megérkezett. Gyorsan, a hogy csak édes anyák tudnak sietni szenvedő gyermekük betegágyához.

A beteg fiun azonban az anyai szeretet immár nem segíthetett. Tegnap reggel édes anyja jelenlétében, bucsút sem véve, öngyilkos lett *Kövér Elek*. *Konyha-késsel szúrta szívébe s hatalmas sebből vérezve rogyott össze.*

A szerencsétlen embert beszállították a közvérházba, hol *Csikós Sándor* dr. vette ápolás alá. Az öngyilkos állapot életveszélyes. Agyánál boldogtalan szülője sirdogál és nem győzi válaszszal a haldokló fiut, kit mindeneknél jobban érdekel: kéredezett-e rá a leány, a hűtlen, a csapodár?!

* A városi vagyon-lettár felülvizsgálása.

A házipénztár és számvéviség működését ellenőrző és felülvizsgáló felügyelő-bizottság tegnap délután *Komlóssy Arthur* főjegyző elnöklete alatt ülésezett. A városi vagyon-lettárt vizsgálta meg a bizottság s az eredményekről jelentést terjeszt elő a tanácsnak.

* **Tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt tíz órakor a városháza nagy tanácsstermében rendkívüli teljes tanácsülést tart, melyen *Komlóssy Arthur* városi főjegyző és polgármesterhelyettes fog elnökölni. A rendkívüli tanácsülés egybehívását felhalmozott és sürgősen elintézésre váró ügyek tették szükségessé.

Fűszerüzlet átvétel.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, vagyok teljes tisztelettel **KRAUSZ J. BERNÁT.**

* **A mézeskalácsosok és az első fokú iparhatóság.** A debreczeni mézeskalácsosok kérelmére az ipartestület már régebben átiratot intézett a főkapitánysághoz, mint első fokú iparhatóságához. Az átiratban azt kérték a mézeskalácsosok, hogy a helybeli iparosok a vásári elhelyezés alkalmával előnyben részesüljenek; hogy vasárnap egész napon át árulhassanak sátraikban; hogy a vidéki-ektől országos vásár alkalmával igazolványt kérjenek, s ezek csak egy sátorban árulhassanak; hogy iparigazolvány nélkül nyáron fagyaltot s egyáltalán semminemű, a mézeskalácsos iparba vágó árucikket senki ne árulhasson. A főkapitány, a régi szokásokra való hivatkozással, valamennyi kérelmet elutasította. Az iparhatóság különben sem sokat tesz a debreczeni iparosság érdekében, sőt némely tekintetekben ennek érdekeit egyenesen eltiltja a fejlesztéstől. Joggal kérdezhetjük tehát: mire való ekkor az iparhatóság? Az ipartestület különben megfélembreztette az itéletet, úgy a saját, mint az összes czukrászok és mézeskalácsosok nevében. A felebbezést a kamarára véleményezéssel együtt felterjesztte a miniszterhez.

* **Elítélt verekedők.** Tegnap számunkban hosszabban számoltunk be a hatvan utcai botrányról. A felső-józsai hősök fellet utcai botrányesimálás czimén, tegnap ítélkezett a rendőrség és *Bogdás Józsefet*, *Mező Imrét*, *Balácsi Andrást* és a két *Andrikót* egyenként 5—5 napi elzárásra ítélte. A késelő regrutáknak ezenkívül a büntető bírósággal is meggyűlik a bajuk, mert a súlyos testi sértésért *Szabó Miklós* a véresre vert atyafi panaszt emel ellenük a *debreczeni* kir. törvényszéknel.

* **Az Olajútó lakóinak adója.** Az Olajútó és téglavető telepek lakossága legszegényebb az összes külsőségek népei között. Siralmas vagyoni helyzetük mellett adót, pótdadót is kellene fizetniök, de ezt nem teszik, mert betevő falatjuk is alig van a szerencsétleneknek. *Faust Elek*, kir. pénzügyigazgató adóügyi vizsgálatot tartott az élő nyomor e siralmas tanyáján s a több évi adóhátralékok okát kutatva, személyesen is meggyőződést szerzett, hogy a szegény lakosok képtelenek adót fizetni. A legközelebbi közigazgatási bizottsági ülésen, május 5-ikén javasolni fogja a pénzügyigazgató, hogy a két telep lakóinak adóhátralékai *dologi végrehajtás nélkül töröltetnek.* E nemes tett nem szorul külön díszetre és méltó párja annak a humánus eljárásnak, melyet ugyancsak *Faust* pénzügyigazgató gyakorolt a *balmaz-ujvárosi Semsey*-telep lakóival. Ezek is szegények földönfutókká lettek volna, ha adóhátralék fejében moesaras talajra épített viskóikat elárvereztetni a kinstár. Ez nem történt meg; a miniszter engedett *Faust*

Van szerencsém tudatni, hogy a Békés Emil ur előnyösen ismert **fűszer és csemege üzletét Piac utca 70. sz. alatt** átvettem azt az ismert szolid elvek szerint saját bejegyzett czégem alatt fogom vezetni. **A közelgő husvét ünnepekre** ajánlok saját felügyeletem alatt lévő mindenféle **fűszerárakat** — továbbá

kérésének, s így valószínű, hogy a debreczeni telepek szegény lakói is részesülnek az adóelengedésben.

* **Az építő munkások kétszeres adója.** A „Magyar munka — kisiparosok lapja“ című szakközlöny tegnapi száma éles hangon kel ki a *debreczeni* kerületi betegsegélyező pénztár és ennek elnöke, *Berger Jenő* ellen. A pénztár legközelebbi ülésén ugyanis az elnök indítványozta, hogy ezután az építő iparosoknál dolgozó napszamosok is vonassanak be a tagok sorába. Ez a napszamosokra az országos betegápolási 3% pótdadó mellett újabb 3% adót jelent, melyet ők megfizetni képtelenek. Az ipartestület terjedelmes felterjesztést tett ez ügyben a kamarához, mely május elsején tartandó közgyűlésén fogja tárgyalni a felterjesztést. Innen az egész ügy, végleges döntés végett valószínűleg a miniszterhez kerül.

* **Községi takarékpénztárak.** Sajnos, el kell ismernünk, hogy a vidéki városok közt nem Debreczené a vezető szerep az országos városi szövetkezés terén. Most is Győr város tanácsa jár elől az idei városi kongresszus elé terjesztendő javaslatok kidolgozásában. Nyolcz ilyen lényeges dologra hívja fel a közfigyelmet a győri javaslat s ezek közt nem utolsó helyen áll a községi takarékpénztárak kérdése. Mi e nagyfontosságú ügyvel közelebb érdemileg fogunk foglalkozni, mert a városok pénzügyi érdekeire beláthatatlan fontossággal bír. Az eszme már nem új. Néhány éve *Nyiregyháza* városának főügyésze tett javaslatot a tanácsnak a kérdés tanulmányozása, majd a takarékpénztár felállítása iránt, de aztán a dolog nesz nélkül elmúlt, — mint ahogy most is néma hallgatás fogadta a győri ideát. A városok intéző köreinek, különösen a pénzügyi kapacitásoknak főkötelességük volna a községi takarékpénztárak kérdését megvitatni, mert ebben a konverziós világban amugy is aktuális a városok kölesőneinek megfelelőbb rendezése. Egyáltalán szakítani kellene már azzal a közönyvel, melylyel egyes városok — köztük sajnos Debreczen is — legvitalisabb érdekeiket tekintik.

* **Névtelen feljelentések az ipartestületnél.** Rég ideje és napról-napra számos aláírás nélküli feljelentés érkezik az ipartestülethez. Legtöbbje kéri az ipartestületet, hogy egyik-másik gyárban előforduló jogosulatlan iparüzés ellen indítson eljárást. Az ipartestület azonban a törvény és ügyrend értelmében nem reflektálhat a névtelen feljelentésekre. Ezután hívja fel tehát a testület Debreczen iparosait, hogy feljelentéseiket ezután vagy személyesen, vagy teljes névvel aláírott levélben tegyék meg.

* **Kiss Aron püspök Darányi miniszternél.** Dr. *Darányi Ignác* földmivelségi minisztert *Hegedüs Sándor* volt kereskedelmi miniszterrel szemben a „*dunántúli*

ev. ref. egyházkerület főgondnokává választotta. A Szilágyi Dezső örökébe lépett új főgondnokot, mint jeleztük tegnapelőtt iktatták be nagy ünnepélyességek között magas tisztségébe. Az egyházkerületek küldöttségei között első helyen a tiszántúli szuperintendencia képviselői tisztelegtek Darányi előtt. A küldöttség tagjai voltak: Kiss Áron püspök, gróf Degenfeld József főgondnok, Puky Gyula főispán és Szabó János. A debreczeniek agg főpásztora ma vagy holnap érkezik vissza Debreczenbe.

* **Debreczeni jogászok a kassai kongresszuson.** A magyarországi egyetemek és főiskolák ifjúsága ezidén Kassán tartja kongresszusát. A tanácskozások előkészítésére külön értekezletet hívott össze a kassai jogakadémia vezetősége. Ez a konferencia májtól kezdődőleg egy hétig Budapesten fog tartatni. A debreczeni akadémiák megbízásából Fráter Ernő, a Joghallgatók segítő egyesületének elnöke képviseli ifjúságunkat. Fráter tegnap este utazott fel a fővárosba.

* **A kereskedő ifjak diszszáslója.** A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének *dalköre* régóta készült egy diszszásló beszerzésére, mely ezből gyűjtést is rendezett. A szásló alapjául szolgáló összeg már összegyűlt s most a díszes emléklógó tervének kidolgozásán fáradoznak a derék kereskedő ifjak. A száslószentelés valószínűleg csak augusztusban lesz.

* **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Dr. Dzurilla Béla helybeli és Dr. Kneppó Sándor zólyom-radványi lakost a debreczeni pénzügyigazgatósághoz fogalmazógyakornokká nevezte ki. Dr. Dzurilla az illetékosztálynál már megkezdte működését, Kneppó dr. a napokban lép be az egyenes adóosztály hivatali karába.

* **Malom-igazgatók Debreczenben.** Illusztris vendégei voltak tegnap Debreczennek. A budapesti Viktória, a nagyváradi László műmalmok-igazgatói és a szolnoki Hungária malom vezér igazgatója Kubics Gusztáv értekezletre gyűltek egybe az István-malomban — az őrlési forgalom szabályozása ügyében. A tanácskozás eredményét az országos malom-egyesület elé fogják terjeszteni. A magyar malomipar kiváló képviselői ma utaznak el.

* **Tóth Sándor meghalt.** A rendőrségnek gyásza van. Tóth Sándor rendőrfogalmazó tegnap délután fél ötórakor Ajtó-utcán levő lakásán meghalt. Hosszas szenvedés után esukta örök álmra szemeit a 44 éves, derék férfinak a megváltó halál. Kitűnő munkaerő volt, de az utóbbi időben fetyonosan fokozódó idegbaja miatt gyakran betegeskedett, majd sorvadás, emésztő kór járult a betegségéhez, melyből nem volt képes többé gyógyulást találni. Az elhunyt temetése vasárnap délután lesz. Tóth József nyugalmazott főiskolai tanár egyetlen fiát gyászolja az elhunytban.

* **A bérház tolvaja.** A városi hatalmas bérpalotát felszentelte tegnap egy vakmerő tolvaj, a ki a magas épület padlására való feljutástól nem riadt vissza. A bérpalota házmestere tartogatta ott a sok jó „disznóságot.” Erre áhítozott az ismeretlen tolvaj és szerencsésen el is tüntetett belőle egy rakást. A kárvallott házmester jelentést tett a rendőrségnél a tolvajlásról, mely azonnal nyomozást indított az ismeretlen férfiú iránt, de eddigelé még eredménytelenül.

* **Megvadult gebe.** Egy taligás tartott tegnap kifelé a városból. A taligán ő maga, meg az öreg anyja ült, ki kezében egy sósborszeszes üveget szorongatott. A Péterfia-utcán koczogott végig a paripa taligáslóhoz illő komolysággal. A közelgő kivonat azonban kihozta a sodrából a jámbor állatot és örült vágatással nyargalt végig a kövezeten. A taligás teljes erejéből igyekezett megfékezni a megvadult lovat, de a hám szij elszakadt és a taliga hátrazuhant. A taligás és öreganyja kizuhantak a kövezetre, a ló meg tovább nyargalt. Mindjárt nagytömeg gyűlt a szerencsétlenség színhelyére s az öregasszonyt kihúzták a taliga alul. Nagyobb sérülést egyik sem szenvedett. Az öregasszony csak azon örvendezett, hogy a sósborszeszes üveg épen maradt a kezében.

* **A rendőrség új foghelyisége.** Megemlékeztünk már egyszer a bűnügyi osztály új börtöneiről, sőt figyelmükbe is ajánlottuk azt a körülményt: hogy átadattak a közforgalomnak. Méltó fájdalomra azonban mindazoknak, a kik a hűsülés-sportját erősszeretettel üzik, az új foghelyiségek nem feleltek meg a kívánalmaknak s rögtön a megnyitás után be is záratott, a mi különben foghelyiségeknek mindennapos dolog. A felülvizsgáló bizottság nem d v e s n e k, egészségtelennek találta a börtönöket s így javításokat kellett eszközölni. Ezek befejeztetvén, az új foghelyiségek május elsején át adatnak az érdeemesek számára.

* **Ellopott ló.** Szabó Sándornak a halápi kaszálón levő istállójából eddig ismeretlen tettes az ott elhelyezett négy ló közül egy hét éves, világos pej lovat ellopott. Az ellopott ló hátán nyereg törés van és Sz. S. bélyeget visel. Szabó Sándor egy elbocsátott kocsisára gyanakszik, hogy ő törte fel az istállót és lopta el a lovat. A rendőrség ez irányban szigorú vizsgálatot indított.

* **A sorozás eredménye.** Tegnap fejezte be a vidéki legények sorozását a legényavató bizottság. Az összeírás szerint volt összesen 1042 katonaköteles. Távol maradt a sorozástól 51 s az előállott 991 közül alkalmasnak bizonyult 630, „untauglich” volt 361. Besoroztatott tehát összesen 66 százalék.

x **Bajor sört a la Löwenbrän** esapolnak a Dréherben a reggelihez, a hol különleges zóna reggeli is kapható.

x **Örvendetes** jelenség, hogy reklám mal silányárut nem lehet a forgalomban

állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jóáru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tösgyökeres magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőriromító s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldi háttérbe szorít. Rendkívül szolid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arczbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolc* Főraktár: **Debreczenben Kálnai Lipót** utánál. Ugyanott kitűnő gyermek szappannal s más mosdó szappannal 20 fillértől lefelé kaphatók.

x **A 39-ik gyalogezred zenekara** vasárnap este a Dréher söresarnokban hangversenyt rendez szabad bemenettel. *Korona* sör a la Pilseni folyton frissen csapolt. *Csángó vetrecze, Matröz hus,* és sok különlegességek állanak rendelkezésre.

„**A Párisi Divat áruházában**” a m. kir. főposta mellett. Tavaszí ujdonságok! meglepő választékban érkeztek, Kabátok, Angol Galériók, Palletók, Bluzok, Diszített női Kalapok, Napernyők, Gyermek és leány ruhácskákban és felöltőkben 2 évestől egész 14 évesig remek különlegességek.

x **A laczi konyhára** sem kell már bort vinnünk a városból, a mennyiben Csicsó Lajos fűszer üzletében Hatvan-utca végén a fonatos sor szomszédságában a debreczeni szőlő és bortermele szövetkezet kitűnő minőségű borai kaphatók. — 1 liter Erdei üveggel 88 fillér; 7¹⁰ liter Furmint üveggel 76 fillér és az üvegek darabját 16 fillérért vissza veszik.

x **Kitűnő minőségű** homok faji és igen *olesó husvéti bor.* Egy régóta érzett szükség pótlása sikerült nekem. Bor nagykereskedésembe beszereztem nagy és kitűnő mennyiségű szomorodni, tokaji, érmelléki és *palesztinai husvéti borokat* melyek nálam igen jutányos áron a husvéti ünnepekre kaphatók: *Weinberger Bernát* bornagykereskedő Debreczen, Piacz-utca 56 sz.

x **Rendkívüli alkalom!** Tisztelettel hozom a n. é. közönség szíves tudomására, hogy a f. hó 20-án kezdődő országos vásárra megérkezem s áruimat, u. m. a legfinomabb *homoru és domboru szemüvegeket és csiptetőket, látcsöveket, hőmérőket* stb. a legjutányosabb áron a bocsátom áruba. Sátram a Széchenyi utca elején állítom föl. — Mesés *olesó* áruk, melyeken mindenki bámulni fog! — Külön is figyelembe ajánlom *oktometer szemvizsgálóimat*, melylyel megtudható, hogy kinek mily erejű szemüveg szükséges. Tisztelettel **Gaál Viktor** látsszerész.

Szines és fehér porcellán kilós edény üzlet.

Piacz-utca 79. sz. alól május 1-én áthelyeztetik Széchenyi és Piacz-utca sarokházba. Gerébi üzlet mellett.

מכר של פסח **Rendkívüli olcsó árak!**

Szines étkezés
5 forint és feljebb.

Kávés és teás készlet
25 forint 30. és feljebb.

TANÜGY.

— **Az iskolaszék ülése.** A debreczeni ev. ret. iskolaszék tegnap délután fél öt órákor tartotta rendes közgyűlését. Az ülésen csupán folyó ügyeket intéztek el. Kiss Albert elnök számolt be egy sajnálatos eseményről. Szemere György tanítónak három gyermeke kapta meg a most járványszerűleg dühöngő tifuszt s ma felesége is ugyanezen betegségbe esett. Az iskolák bezárását tudomásul vette az iskolaszék. A közgyűlésen a tagok teljes számmal jelentek meg.

EGYLET.

— **Az ipartestület előljárásági ülése.** A debreczeni ipartestület szokásos havi előljárásági ülését csütörtökön, e hó 23-kén tartja meg hivatalos helyiségében. Az ülés, tárgyainak fontosságánál fogva igen érdekesnek ígérkezik.

— **A polgári kerékpáros-egylet közgyűlése.** A polgári kerékpáros-egylet, mely városunkban szép és dicséretes eredménnyel működik, ma este nyolcz órákor tartja meg évi közgyűlését az egy-let helyiségében. A gyűlésnek egyik fő-tárgya a választások megejtése lesz, mely bizonyára a tagok élénk érdeklődése mellett fog lefolyni. Ezenkívül az elnökség betérjeszti évi jelentését; a választmánynak megadandó felmentvény felett való tárgyalás és az alapszabályok módosítása is fel van véve a tárgysorozatba.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET

Heti műsor.

Szombaton, bérlet 161-ik szám „B“ Egy görbe nap.

Vasárnap, két előadás; délután 3 órákor, félhétvárákkal: *Suhancz. K. Tarnay Leóndóval* bérlet 162-ik szám „C“. — *este 1000 év.* Történeti látványos színmű 10 képben

Hétfő: „Kurucz Feja Dávid“. Kedd: „Cyrano de Bergerac“. Szerda: „San Toy“. Csütörtök: „Kegelemkenyér“ és a „Rablók“ (première). Péntek: Ugyanez. Szombat: „Virágcsata“.

— **(A képviselő ur.)** Tegnap adták harmadszor *Rákosi Viktor* és *Guthi Soma* pompás három felvonásos bohózatát. A hatás talán még nagyobb volt, mint az első két este s a siker országrésze ezuttal is *Faragóé* volt. *Tóth Ilonka*, *Breznay Anna*, *Takács Mariska*, *Nagy Gyula* és *Szőke* érdemes alakítást nyújtottak. (—)

TÁVIRATOK.

Vilma királynő betegsége.

Amsterdam április 18. (*Saját tudósítónktól.*) Az egész országban nagy a szomorúság a királynő betegsége miatt. Henrik herceg és az anyakirályné folyton ott van a be-

tegnél. Az orvosi jelentésben foglalt adatokon kívül semmit sem lehet tudni a betegség természetéről. A beteg hőmérséklete tegnap 40 fok volt. Roosenstein tanár elutazását arra magyarázzák, hogy a legnagyobb veszélyen túl van a királynő.

A belga forradalmi mozgalom.

Brüsszel április 18. (*Saját tudósítónktól.*) Tegnap este két nagy népgyűlés volt, a melyen Van der Velde és más szocialista vezérek beszéltek. A város ismét visszanyerte szokott képét és teljesen nyugodt.

A brüxi bányaszerencsétlenség.

Brüx ápr. 18. (*Saját tudósítónktól.*) Az éjjel a Jupiter-aknában megtalálták egy vajúdnak a holttestét. A tegnapelőtti kommerni dinamitrobbanásnál szerencsétlenül járt fővájó tegnap meghalt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Aki a polgármestert rágalmazta.** *Gál Antal hajdunánási* lakos nagyon sokallotta a reája kirótt adót. Elkoptatta valamennyi hivatal küszöbét, annyit könyörgött az adóelengedésért. Kísérletei sikertelenek lévén, más eszközhöz folyamodott. Feljelentést tett a nánási polgármester ellen, hogy visszaél hivatali befolyásával s jogtalanul veti ki az adót. A debreczeni kir. törvényszék tegnapi tárgyalásán e vádak alaptalanoknak bizonyultak, s ezért *Gál Antal* rágalmazás vétsége címén 50 korona pénzbüntetést kapott.

§ **Egy esztendő a bundáért.** *Biró János* csavargó tavaly ősszel ellopta *Hudnag György* debreczeni lakos bundáját. Rá néhány hétre piacra vitte a lopott árut s ott fünek-fának eladásra kínálta. Valaki figyelmeztette a gyanus üzleti hajlamra a közeli rendőrt, ki le tartóztatta a lopást beismerő *Birót*. A kir. törvényszék egy évi börtönre ítélte a bundatolvajt, s 21 napot beszámított a vizsgálati fogságból. *Biró* megnyugodott az ítéletben.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonatözsde.

Budapest, ápril 14.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngé. Lanyha irányzat mellett 13,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. — Egyéb gabonának rozs néhány fillérrel olcsóbb. Idő: esős.

Délutáni zárlat: 4 órákor.

Buza áprilisre	8.95—	96
„ májusra	8.89—	90
„ októberre	7.87—	88
Rozs áprilisre	7.24—	26
„ októberre	00—	

Zab áprilisre	6.52—	54
„ októberre	7.01—	03
Tengeri máj.	00—	
„ júliusra	5.78—	79
Repeze aug.	4.83—	84
„	4.99—	0

A GYERMEK.

Regény,

Irta: **Boy-Ed Ida.**

Fordította: **Gelsei Gyula.**

9.

(Folytatás.)

Willibaldnak a szokatlan látogatás alkalmával nagyon kepóra jött régi barátja ártatlan jelenléte s a beszédes öreg nem csekély mértékben könnyítette meg Willibaldnak ez első találkozást annál a esaládnál, melylyel egykor olyan jó barátságban volt, de amelyet már oly rég óta körül

A látogatás óta mintha örökös nyomorban élt volna. — Olyan volt, mint aki valami kényszerítő eszme hatalma alatt cselekszik. Nem is tért magához, míg egy egész esztendő el nem telt.

Palehnék derék emberek voltak: egész gondolkozásukban a józan praktikus észrt árukták el. A férfinak sokat kelle fáradsnia, hogy birtoka adósságtól ment maradjon s amellet őt gyermekét ritka gondossággal nevelje. Felesége reggeltől-estig buzgón foglalatokodott, hogy a ház körül minden rendben legyen; sokat forgatta a tűt, hogy szép gyermekeit esinosan ruházza. Az asszony nővére szerény viszonyok közt élő árva volt, egy idő óta látogatásban időzött nővérénél. Az ilyen „látogatás“ a sok gyermekkel megáldott családnál rendszerint a gyermekeknek szól.

Az öt gyermek közül az egyik bizonyosan „Tini néni“ karján esüggött. Willibald soha sem látta a magas, szép s mindig egyformán nyájas leányt a vídám kíséret nélkül.

(Folyt. köv.)

355
1902 v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 6182/1902 számú végzése folytán közhirrre tétetek, miszerint *Hazai ált. bizt. társaság* részére *Törő Mihály* debreczeni lakostól 53 kor. 52 fill. tőke, ennek 1901 évi okt. hó 1 napjától számítandó 6%-os kamatai és eddig összesen 25 kor. 94 fill. perköltség erejéig 1902 évi márt. hó 5-én biróilag felülfoglalt és 870 koronára becsült butorok és cséplő gépből álló ingóságok 1902. évi ápril. hó 23-án d. e. 10 órákor kezdetét veendő és Debreczenben Kórház-u. 5 sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902. évi Áprillisi hó 4-én.

Bódogh Zs.
birói kiküldött.

KÁVÉFiuméből Fiuméből

5 kg. MANILLA 13 kor. 50 fill.

5 kg. NEW-CUBA 15 korona.

5 kg. CUBA-KÁVÉ 16 kor. 50 fill.

5 kg. SOERABAJA 16 kor. 50 fill.

Hiressé vált **KÁVÉKEVERÉK**
kitünő . . .

2 Soerabaja) Külön-külön) csomagolva.
1 1/2 Modjokerto-Jáva	
1 1/2 Sratros Mocca	

5 kg. 19 korona 16 fillér.

!!! Több nem létezik !!!

Elvámolva és bérmentve minden egyéb költség nélkül utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küld a

**FIUMEI
KÁVÉBEHOZATALI
. TÁRSASÁG****FIUMÉBŐL: VIRAG JENŐ
POSTAFIÓK 77.****Legjobb
szőlőkarók**10 koronától kezdve ezrenként
kaphatók:**Balog Dávid telepén**
Debreczen. Miklós-utca végén.**Mivel**az ékszerüzlet ápril végén bezáratik
felkértenek néh.:**Szöllőssy György adósai**tartozásait e hó végéig okvetlenül
rendezni.**Órák-, ékszerek-, ezüstneműek**

a legolcsóbb áron árusíttatnak el.

Meghívás**A Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank 1902. április hó
27-én d. e. 10 órakor saját üzleti helyiségében****Rendkívüli közgyűlést**

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívóznak: azzal a figyelmeztetéssel, hogy részvényeiket a közgyűlés előtt 5 nappal az intézeti pénztárnál le kell tenniök.

Tárgysorozat:

- 1.) Az alapszabályok módosítása.
- 2.) Ha az alapszabályok, a közgyűlés által módosítottak, az ezen módosított alapszabályok értelmében eszközözendő választások megejtése és
- 3.) a módosított alapszabályok szerint szükségessé váló díjazások megállapítása.

Kelt Debreczen 1902. márczius hó 29-én.

Az igazgatóság.**Csak 4 napig látható!**Szombat április 19-én a **Vásártéren** két nagy megnyitó előadást tart a**MAJOM SZÍNHÁZ.**

I.-ső előadás fél 5 órakor. II.-ik este 8 órakor.

123 négylábú s négy kezű eróművészszel:

Kecskék, Disznók, Majmok, Kutyák, Kakasok, stb. kitünően idomítva.**Szinetto József világhírű alat idomító által**Ezen jeletül és kitünően idomított állatok különféle komédiákban és mutatványokban gyönyörködte-
tik a n. é. közönséget.**Minden előadás végén nagy némajáték****Helyárak:**

I.-ső hely: 40 fill. II.-ik hely: 30 fill, Karzat 20 fillér. Számozott ülőhely csak 20 fillérrel drágább.

A színház acetylén gázzal van fűtve és világítva.

A nagyérdemu közönség pártfogását kéri tisztelettel:

Szinetto József.

A P R Ó H I R D E T É S E K

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovalban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzétételét 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válasza beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

A KINEK
ismerettség hián
háztartásra
nevelőre
üzletvárosra
üzletvezetőre
könyvelőre
segédre
ispánra
vizezellérre
knelesárnőre
gazdaszónyira
szakácsnőre
szobaleányra
szolgállóra
kecsisra
házmesterre
stb.-re
van szüksége

A KI
eladni vagy venni kíván
butort földet
bort szőlőt
üzletet stb.
házat

A KI BÉRBE
adni kíván
birtokot üzletet
házat lakást stb.
adja fel hirdetését
a
„SZABADSÁG”
kiadóhivatalánál.

Vaj,
naponta friss
kilója 1 frt. 20 kr-ért
kapható
DEUTSCH LAJOS
fűszer kereskedésében
Piacz-u. 38.

Martinkán
négy nyilas szálló nagy
pajtával együtt eladó.
Cím a kiadó hivatalban.

Legalkalmasabajándék
egy fénykepező kamra.
Kellemes szórakozás és
hasznos időtöltés. Ingyen
oktatás és utasítás. Tes-
sék arapot kéri

Komáromi József fény-
képezési szakútle-
téből, Debreczen, Pi-
acz 12.

Hol a jó és olcsó!

Fazekas Kálmánál
Hatvan u. 4 sz. (Keszor-
rus-ház), hol mindennemű
földfestekek valamint pil-
lanat alatt száradó szo-
bapadló és butor lak-
kok, firnisz, vékony és
vastag asztalos enyv 38
kr. kilója és minden e
szakmába vágó cikkek
olcsóbban mint bárhol a
nagyérdemű közönség ren-
delkezésére állanak.

Üzleti berendezés

állvány-pult olcsó árért
eladó. Megtekinthető Kos-
suth-utca 15 szám.

Nagy Péterfia 79 sz.

alatt egy 5 szobás utca-
lakás mellék helyiségek-
kel 4 lóra való istállóval
együtt kiadó; ugyanott
egy 3 szobás udvari la-
kás mellék helyiségekkel
együtt kiadó, esetleg a
kettő együtt.

Hirdetések

felvétetnek

a

kiadóhivatalban

Csepő-utca 9 sz

!!Előleges jelentés!!

ÓRIÁSI ŐZETHAL!

21 méter hosszú, 75000 kiló.
Látható a Széchenyi-utca végén
április 27-től május 4-ig.

TURUL PERMETEZŐ

a jelenkor legjobb peronospora
permetezője javított alakban,
1902 Modell.

Fényesen kiállotta a próbát!

Teljesen szilárd, rézalkot-
részekkel, egy perczalat kive-
hető szélkazánnal.

Könnyű, jó és biztos munka.

Kapható:

Kontsek Géza

magkereskedésében

Kossuth utca 7. sz.

Órák-,
ékszerek-,
ezüstneműek.

a lehető legolcsóbb áron,
az ország legnagyobb
többször kitüntetett
óra és ékszerüzletében.

Debreczenben,
LÖFKOVICS ARTHURNÁL.
Főpiacz a főposta mellett

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Régiségek a legjobb áron vétetnek.

Megérkeztek!

A legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben,

Tennis, chiné és

De laine szövetekben,

napernyőkben.

Szabó Lajos fiai

üzégnel,

Debreczen — Rózsater.